

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Podstawy dydaktyki nauczania zintegrowanego w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej
Wydział	Wydział Nauk Społecznych i Filologii
Kierunek	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia niestacjonarne
Grupa zajęć	Podstawy dydaktyki nauczania zintegrowanego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej (standard kształcenia: Nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej))
Liczba punktów ECTS	6
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	60 godz.
Cykl dydaktyczny	2023/2024 zimowy
Semestr studiów	2
Rok studiów	1
Profil kształcenia	praktyczny
Rok realizacji	2023/2024
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	prof. UAFM dr Joanna Aksman (e-mail: jaksman@uafm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	ECTS
2	30 godz.	30 godz.	6

2. Cele przedmiotu

C1	<p>poznanie historii, podstawowych nurtów oraz przedstawicieli dydaktyki w Polsce, warsztatu pojęciowego dydaktyki oraz zrozumienie związków między różnymi elementami teorii kształcenia;</p> <p>poznanie ogólnych prawidłowości procesu nauczania – uczenia się, poznanie refleksyjnego podejścia do planowania, realizacji lekcji oraz oceny i ewaluacji procesu kształcenia;</p> <p>stworzenie możliwości do kształtowania świadomości roli zawodowej nauczyciela, posługiwania się językiem jako narzędziem pracy, zarządzaniem wiedzą w społeczeństwie informacyjnym, kierowania własnym osobistym i zawodowym rozwojem, samokształtowaniem;</p> <p>poznanie i nabycie świadomości praw i obowiązków związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.</p>
-----------	---

3. Wymagania wstępne

Zaliczony 1 semestr studiów.

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: zna modele współczesnej szkoły i jej alternatywne systemy, strukturę kształcenia, elementy procesu kształcenia, jego zasady, metody, formy organizacyjne, środki edukacyjne, style pracy z dzieckiem, różne sposoby oceniania szkolnego i ewaluacji pracy szkoły	D.W1. , D.W2. , EUK7_W10, EUK7_W11, EUK7_W12, EUK7_W13, EUK7_W17, EUK7_W18
W2	Wiedza: zna podstawowe zasady diagnozy	D.W2. , EUK7_W4
W3	Wiedza: Student rozumie odpowiedzialność dydaktyczną nauczyciela, zna zasady tworzenia autorskich programów nauczania	D.W1. , EUK7_W10, EUK7_W12, EUK7_W13
U1	Umiejętności: Student potrafi wykorzystać wiedzę filozoficzną, psychologiczną, społeczną i pedagogiczną do projektowania działań edukacyjnych w przedszkolu i szkole oraz paradygmaty obiektywistyczne i interpretatywno-konstruktywistyczne do planowania uczenia się dzieci	D.U1. , EUK7_U1, EUK7_U4, EUK7_U5, EUK7_U6, EUK7_U8, EUK7_U9, EUK7_U16
U2	Umiejętności: Student potrafi stosować style i techniki pracy z dzieckiem lub uczniem łączące różne obszary wiedzy, stymulować partycypacyjne, proaktywne, refleksyjne, wspólne, kooperatywne uczenie się dzieci lub uczniów oraz rozwijać kompetencje kluczowe dzieci lub uczniów	D.U2. , EUK7_U1, EUK7_U3, EUK7_U4, EUK7_U5, EUK7_U6, EUK7_U7, EUK7_U8, EUK7_U10, EUK7_U12, EUK7_U13, EUK7_U16, EUK7_U17
U3	Umiejętności: Student potrafi krytycznie ocenić tworzoną praktykę edukacyjną z wykorzystaniem posiadanej wiedzy, a także dokonywać twórczej interpretacji i projektować nowe rozwiązania edukacyjne	D.U3. , EUK7_U1, EUK7_U9, EUK7_U10
K1	Kompetencje społeczne: Student jest gotowy do tworzenia autorskich programów i wykorzystania innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej	D.K2. , EUK7_KS3, EUK7_KS4, EUK7_KS5, EUK7_KS6, EUK7_KS7, EUK7_KS8
K2	Kompetencje społeczne: Student jest gotowy do autonomicznego i odpowiedzialnego organizowania dziecięcego uczenia się, a także krytycznej refleksji nad tworzoną praktyką edukacyjną oraz do jej badania i doskonalenia	D.K1. , EUK7_KS1, EUK7_KS2, EUK7_KS3, EUK7_KS4, EUK7_KS5, EUK7_KS6, EUK7_KS7

5. Treści programowe

Wykład (30 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 2)
Wyk1	Dydaktyka jako nauka, jej historia, główni przedstawiciele w Polsce, relacje dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych, podstawowe pojęcia, zadania i metody badawcze.
Wyk2	Główne systemy dydaktyczne. Współczesna szkoła i główne systemy alternatywne.
Wyk3	Proces kształcenia i jego elementy, istota procesu kształcenia, wartości, cele i treści. Integracja treści kształcenia. Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne. Style pracy nauczyciela i ucznia. Integracja klasy szkolnej, problemy ładu i dyscypliny w klasie, koncepcja pozytywnej dyscypliny, praca w klasie zróżnicowanej ze względu na specyficzne problemy edukacyjne
Wyk4	Proces kształcenia i jego elementy c.d.: zasady, formy organizacyjne pracy oraz metody i środki edukacyjne wykorzystywane w pracy przedszkola i szkoły (klas 1-3). Podręcznik, jego budowa, znaczenie oraz funkcje. Koncepcje nauczania. Kreatywność w pracy nauczyciela, aktywne nauczanie.

Wyk5	Planowanie pracy dydaktycznej, projektowanie działań edukacyjnych. Paradygmaty obiektywistyczne i interpretatywno-konstruktywistyczne w planowaniu nauczania - uczenia się dzieci. Kontrola i ocena osiągnięć uczniów, ocena zewnętrzna i wewnętrzna, koncepcja oceniania kształtującego.
Wyk6	Składniki procesu kształcenia. Uczeń - psychopedagogiczne podstawy kształcenia, Nauczyciel - kwalifikacje, zadania, raporty, tendencje rozwojowe w kształceniu nauczycieli w EU. Język jako narzędzie w pracy nauczyciela, zadawanie pytań, kierowanie aktywnością komunikacyjną ucznia, aspekty wystąpień publicznych, etykieta korespondencji tradycyjnej i elektronicznej w pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.
Wyk7	Kanon kształcenia w XXI wieku. Struktura szkolnictwa - współczesna szkoła jej krytyka, refleksyjne spojrzenie na szkołę przyszłości. Ocena pracy szkoły, autoewaluacja w szkole.
Wyk8	Dydaktyczne problemy współczesności: niepowodzenia szkolne, problematyka specjalnych potrzeb edukacyjnych, rozwój kompetencji kluczowych dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych. Rola diagnozy pedagogicznej podejmowanej w przedszkolu i szkole (w klasach 1-3)
Wyk9	Nauczanie programowane i jego rodzaje oraz refleksyjna ocena. Tworzenie autorskich programów edukacyjnych dla etapu edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej (przykłady). Innowacje w obszarze edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.
Wyk10	Dydaktyka współczesna i jej odmiany: konektywizm, dydaktyka medialna, dydaktyka wirtualna (zastosowanie VR), nauczanie domowe, neurodydaktyka - krytyczna refleksja i ocena tworzonej praktyki edukacyjnej dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Ćwiczenia (30 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 2)
Cw1	Dydaktyka jako nauka, jej historia, główni przedstawiciele w Polsce, relacje dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych, podstawowe pojęcia, zadania i metody badawcze - praca na kartach pracy. Zapoznanie w praktyce z metodami aktywizującymi, integrującymi zespół grupy, zespół klasowy.
Cw2	Główne systemy dydaktyczne. Współczesna szkoła i główne systemy alternatywne. Praca z kartami pracy i z wykorzystaniem tekstów opisujących współczesne funkcjonowanie szkół alternatywnych.
Cw3	Proces kształcenia i jego elementy, istota procesu kształcenia, wartości, cele i treści. Integracja treści kształcenia. Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne. Style pracy nauczyciela i ucznia. Integracja klasy szkolnej, problemy ładu i dyscypliny w klasie, koncepcja pozytywnej dyscypliny, praca w klasie zróżnicowanej ze względu na specyficzne problemy edukacyjne. Omówienie teorii doboru treści kształcenia, ogólny planów i programów kształcenia.
Cw4	Proces kształcenia i jego elementy c.d.: zasady, formy organizacyjne pracy oraz metody i środki edukacyjne wykorzystywane w pracy przedszkola i szkoły (klas 1-3). Podręcznik, jego budowa, znaczenie oraz funkcje. Koncepcje nauczania. Kreatywność w pracy nauczyciela, aktywne nauczanie. Klasyfikacja metod nauczania, kryteria ich doboru. Ogląd podręczników do edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Warsztaty - ogniwa procesu nauczania w podającym i poszukującym toku pracy dydaktycznej.
Cw5	Planowanie pracy dydaktycznej, projektowanie działań edukacyjnych. Paradygmaty obiektywistyczne i interpretatywno-konstruktywistyczne w planowaniu nauczania - uczenia się dzieci. Kontrola i ocena osiągnięć uczniów, ocena zewnętrzna i wewnętrzna, koncepcja oceniania kształtującego. Warsztaty tworzenia konspektów zajęć z wykorzystaniem poznanych paradygmatów, próby wprowadzenia koncepcji oceniania do przyszłej własnej praktyki dydaktycznej.
Cw6	Składniki procesu kształcenia. Uczeń - psychopedagogiczne podstawy kształcenia, Nauczyciel - kwalifikacje, zadania, raporty, tendencje rozwojowe w kształceniu nauczycieli w EU. Język jako narzędzie w pracy nauczyciela, zadawanie pytań, kierowanie aktywnością komunikacyjną ucznia, aspekty wystąpień publicznych, etykieta korespondencji tradycyjnej i elektronicznej w pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Warsztaty krótkich wystąpień publicznych oraz tworzenia pism wewnętrznych i zewnętrznych.
Cw7	Kanon kształcenia w XXI wieku. Struktura szkolnictwa - współczesna szkoła jej krytyka, refleksyjne spojrzenie na szkołę przyszłości. Ocena pracy szkoły, autoewaluacja w szkole. Zarządzanie autoewaluacją jako projektem - przedsięwzięciem - warsztaty grupowe.
Cw8	Dydaktyczne problemy współczesności: niepowodzenia szkolne, problematyka specjalnych potrzeb edukacyjnych, rozwój kompetencji kluczowych dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych. Rola diagnozy pedagogicznej podejmowanej w przedszkolu i szkole (w klasach 1-3). Podstawowe metody diagnostyczne w pracy nauczyciela - praca warsztatowa nad narzędziami gotowymi i tworzonymi przez studentów.
Cw9	Nauczanie programowane i jego rodzaje oraz refleksyjna ocena. Tworzenie autorskich programów edukacyjnych dla etapu edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej (przykłady). Innowacje w obszarze edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Omówienie autorskiego programu pracy z dzieckiem zdolnym plastycznie w klasach 1-3 szkoły podstawowej "Nauka-Sztuka-Edukacja" (ogólny program, planu, podręczników, filmów z realizacji innowacji) - refleksja nad innymi innowacjami przedstawionymi przez studentów

Cw10	Dydaktyka współczesna i jej odmiany: konektywizm, dydaktyka medialna, dydaktyka wirtualna (zastosowanie VR), nauczanie domowe, neurodydaktyka - krytyczna refleksja i ocena tworzonej praktyki edukacyjnej dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Warsztat metodą Desing Thinking - próby poszukiwań współczesnych rozwiązań dydaktycznych.
------	--

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M17	Prezentacja multimedialna
M20	Wykłady
Ćwiczenia	
	Analiza wybranych narzędzi diagnostycznych
M1	Analiza przypadków
M2	Analiza tekstów
M3	Burza mózgów
M6	Dyskusja
M15	Praca nad projektami
M17	Prezentacja multimedialna
M23	Zajęcia praktyczne

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	30 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Ćwiczenia	30 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
zapoznanie się z literaturą, Praca własna studenta- test, przygotowanie projektu, Praca własna studenta	90 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	150 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	6 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Weryfikacja efektów uczenia się:

wiedza: D.W1., D.W2. EUK7_W4, EUK7_W10, EUK7_W11, EUK7_W12, EUK7_W13, EUK7_W17, EUK7_W18, poprzez egzamin w formie testu pisemnego wielokrotnego wyboru z jedną prawidłową odpowiedzią (kryteria oceny poniżej);

umiejętności: D.U1., D.U2., D.U3., EUK7_U1, EUK7_U3, EUK7_U4, EUK7_U5, EUK7_U6, EUK7_U7, EUK7_U8, EUK7_U9, EUK7_U10, EUK7_U12, EUK7_U13, EUK7_U16 EUK7_U17 poprzez przygotowanie prezentacji i jej przedstawienie w trakcie ćwiczeń; przygotowanie i prezentację konspektu zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym lub wczesnoszkolnym;

kompetencje społeczne: D.K1., D.K2., EUK7_KS1, EUK7_KS2, EUK7_KS3, EUK7_KS4, EUK7_KS5, EUK7_KS6, EUK7_KS7, EUK7_KS8 poprzez przygotowanie i przedstawienie prezentacji oraz konspektu zajęć

Warunkiem podejścia do egzaminu z wykładu jest zaliczenie ćwiczeń na co najmniej ocenę dostateczną.

Warunkiem podlegania klasyfikacji jest obecność Studenta/Studentki na co najmniej 50% zajęć.

Egzamin z wykładu (test pisemny wielokrotnego wyboru z jedną odpowiedzią prawidłową), Kryteria ocen przedstawione poniżej. Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest przygotowanie prezentacji i jej przedstawienia na ćwiczeniach, na wybrany temat związany z tematyką dydaktyczną przedstawiony przez Wykładowcę, przygotowanie i prezentacja w parach konspektu zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym lub wczesnoszkolnym w toku podającym oraz poszukującym pracy dydaktycznej z wykorzystaniem metod aktywizujących i wykonanych przez siebie środków edukacyjnych.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	91%- 100% prawidłowych odpowiedzi
Na ocenę 4,5:	81% - 90% prawidłowych odpowiedzi
Na ocenę 4:	71% - 80% prawidłowych odpowiedzi
Na ocenę 3,5:	61% - 70% prawidłowych odpowiedzi
Na ocenę 3:	51% - 60% prawidłowych odpowiedzi

Ćwiczenia	
Na ocenę 5:	przygotowanie prezentacji i jej przedstawienie ze wskazanej literatury, oraz z 4 źródeł dodatkowych przygotowanie konspektów zajęć w toku pracy dydaktycznej z wykorzystaniem metod aktywizujących i wykonanych przez siebie środków edukacyjnych - 5 pomocy edukacyjnych
Na ocenę 4,5:	przygotowanie prezentacji i jej przedstawienie ze wskazanej literatury, oraz 3 źródeł dodatkowych przygotowanie konspektów zajęć w toku pracy dydaktycznej z wykorzystaniem metod aktywizujących i wykonanych przez siebie środków edukacyjnych - 4 pomoce edukacyjne
Na ocenę 4:	przygotowanie prezentacji i jej przedstawienie ze wskazanej literatury, oraz 2 źródeł dodatkowych przygotowanie konspektów zajęć w toku pracy dydaktycznej z wykorzystaniem metod aktywizujących i wykonanych przez siebie środków edukacyjnych - 3 pomoce edukacyjne
Na ocenę 3,5:	przygotowanie prezentacji i jej przedstawienie tylko ze wskazanej literatury oraz 1 źródła dodatkowego przygotowanie konspektów zajęć w toku pracy dydaktycznej z wykorzystaniem metod aktywizujących i wykonanych przez siebie środków edukacyjnych - 2 pomoce edukacyjne
Na ocenę 3:	przygotowanie prezentacji i jej przedstawienie tylko ze wskazanej literatury, przygotowanie konspektów zajęć w toku pracy dydaktycznej z wykorzystaniem metod aktywizujących i wykonanych przez siebie środków edukacyjnych - 1 pomoc edukacyjna

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. Bereźnicki F., Dydaktyka szkolna dla kandydatów na nauczycieli, Impuls, Kraków 2018.
2. Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Wydawnictwo Naukowe Novum, Płock 2002.
3. Silberman M., Uczymy się uczyć, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2005.
4. Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących. Wydawnictwo Jedność, Kielce 2010

Literatura uzupełniająca

1. Karpińska A., Szware A. red. Wybrane problemy dydaktyki w wymiarze teoretycznym i praktycznym, Wydawnictwo Naukowe Żak, Warszawa 2014.
2. Kupisiewicz Cz., Dydaktyka ogólna, Oficyna Wydawnicza Graf Punkt, Warszawa 2000.
3. Wójcik A., Podstawy dydaktyki dla studentów przygotowujących się do zawodu nauczyciela, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2019.

4. Kożuh A., Kreatywność w pracy nauczyciela i jego uczniów, Societas Vistulana, Kraków 2021.

5. Autoewaluacja w szkole, red. Tołwińska-Królikowska, ORE, Warszawa 2010.

Publikacje prowadzącego

1. Aksman J., Kształtowanie umiejętności życiowych uczniów klas początkowych w toku innowacyjnych warsztatów plastycznych Nauka-Sztuka-Edukacja na przykładzie badań edukacyjnych, Societas Vistulana, Kraków 2021.

10. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

prof. UAFM dr Joanna Aksman (e-mail: jaksman@uafm.edu.pl)